

Kristu svojim ministrijalnim svećeništvom!

U tom je smislu evangelizacija puka prvotna dužnost svećenikova i preko nje se ide k euharistijskoj celebraciji, a sve to treba da bude teocentrično, jer ljudi trebaju spoznati istinu i u njoj se dati Bogu. Svećenik treba sebe zadržati među ljudima, tako se žrtvovati, a ne bježati k individualnim načinima klanjanja. U celebraciji će se putem zajednice osjetiti sinteza teo- i antropocentričnosti.

Svakako u tom smislu svećenik treba biti otvoren svijetu, ljudima. Nastojanja i askeza treba popriimiti kod svećenika komunitarni karakter, a ne »in fuga salute«. Dakako, tu se hoće upozoriti na odgoj, a ne na fraziranje, na težu, a ne na lakše... ali bolje.

Posebnost ministrijalnog svećeništva ne sastoji se u bježanju i uklanjanju od općeg svećenstva nego u konkretnoj zbilji pomaganja zajednici vjernih. To pokazuje Krist, a i sv. Pavao čija je briga prebačena za dobro vjernih, a sve to uključuje mnoga osobna odricanja.

Svećenik je vođa Božjeg naroda, on pase vjernike, sakuplja ih i dovodi k Ocu, a ta je misao uzeta iz »Lumen gentium«. Sve to treba biti u jedinstvu i slobodnom nastojanju oko bratstva; svećenik je voditelj Božjeg naroda ka Kristu, Bogu.

Svećenik je sabiratelj Božjeg naroda - autentične kršćanske zajednice - a ne nikakve stranke ili ideologije. Ta zajednica treba nesovim vodstvom doći do kršćanske zrelosti slušajući savjete onih koji primaju zajednici (laici). Središte toga odgoja jest celebracija s kojom su povezana mnoga karitativna djelovanja. U svemu tome treba doći do izražaja sloboda članova zajednice, tako da se djelovanje zajednice osjeti kao materinstvo u svojoj brizi. U tome su svećenici odgovitali vjere kod članova zajednice a i izvan nje. Osobito treba provesti evangelizaciju slabih i siromašnih.

Potrebno je naglasiti hijerarhijsko zajedništvo s biskupskim redom, ali i cijelog tijela. No sam naziv nekako nameće misao o stupnjevima u hijerarhiji (rangovima). Svećenstvo je povezano s biskupom, ali se biskupi moraju u tom čuvati maternalizma i despotizma tražeći u svećenicima više pomoćnike i savjetnike

u službi. S njima će imati odnos prijatelja i brata. Svećenik prema biskupu mora imati poslušnost temeljenu na ljubavi. Poslušnost koja je odgovorna i suradnička s biskupom.

Sakramentalno bratstvo svećenika ne odnosi se samo na krštenje, jer to imaju svi vjernici, već je vezano na zbilju sakramenta sv. reda, a to je ontološki gledajući, posebni titul. Zbog toga su svi vezani na međusobnu ljubav i s toga naslova - osobito u užem i posebnijem krugu zajednice u kojoj služe. Treba paziti da se ne frakcioniraju na: stari i mladi, konzervativni i progresivni. Svi moraju u svim perspektivama biti braća sa svojim pozitivnim udjelom. U tom smislu upozorava se i predlaže neka vrsta zajedničkog života i zajedništvo materijalnih dobara. Brigu za zvanja dekret naglašuje kao nešto što se ne smije mišićiti.

Na koncu o. Sažij-Bunić govori još o dogmatskom razlogu svećeničkog celibata, koji se sastoji u tome što se celibat preuzima »propter regnum coelorum«. Ova je misao razrađena prema sadržaju enoiklike »Sacerdotalis celibatus«, a tu se pokazuje konvencijentnost između svećeništva i celibata. Celibat je karizma uz koju treba prianiati, a ne suprotstavljati je ženidbi. Celibat je osobiti dar (Perfectae caritatis, Optatam totius, Lumen gentium). A kao dar nadnaravi ostatak će nerazumljivi nozemljarskoj spoznaji. Treba ga prihvatiti spoznajom vjere, a tu je onda i eshatološka komponenta, koja nas preko Crkve zemlje vodi u Crkvu neba. Celibat se može prihvatiti samo s ljubavlju, a to je u svom pravom smislu nešto savvim drugo od prigovora koji naglašuje da je celibat protiv ljubavi i u kojem se nalazi više seksualnosti, a manje duhovne ljubavi!

Josip Kribl

NORBERT GREINACHER, Crkvene strukture pred sutrašnjicom, prijevod, Zagreb 1970. Izdanje Kršćanske sadašnjosti. »Znakovi i gibanja« br. 6, str. 13-17.

Crkva u svom izvornom značenju uvijek ima smisao »zajednice«. Ekklesia znači zbor, skup ljudi bilo onih koji slave euharistijsku gozbu, koji se nalaze u istoj kući, gradu, koji vjeruju u Krista. Tako nam do-

nosi NZ. Sociološka istraživanja pokazuju da je taj smisao izgubljen. No iza Koncila ga treba ponovo unijeti u shvaćanje kršćana. Mi moramo promatrati zajednicu župe, u kojoj smo mi, Krist i Duh Sveti zajedno sa sredstvima spasenja pozvani na zajedničko spasenje, a ne egoistično gledanje. Istina, ovdje će uvijek ostati jedno pitanje: kako to praktički provesti!

Krist je gospodar zajednice i zbog toga ne treba razlikovati svećenika koji će u zajednici diktirati, a drugi slušati, već gledati sve kako jednako sudjeluju u izgradnji zajednice. U tom je potrebna komunikacija idealnog stava: odozdo prema gore. Sasvim je sigurno da tu postoje problemi koje trebamo riješiti... Hijerarhija bi u zajednici trebala postati hijerodulija. Ne sveta vlast, već sveto služenje! Narodna crkva bi u tom izgubila svoje značenje. Kršćani svugdje moraju biti svjesno odgojeni, svi moramo propovijedati Krista! Svi moramo donositi zajednici svoja iskustva i tako produbljivati svoje spoznaje! Svećenik treba biti u zajednici više nadglednik, starješina (presbteros, episkopos), a ne nastupati kao posvećena osoba (sacerdos, hieresus). Sam Greinacher uviđa teškoću te tvrdnje, pa veli da je to njegovo mišljenje i mišljenje nekih drugih... Zajednica bi trebala imati župnu sinodu koja bi nastupala kao sudačka instancija nad svim zbivanjem zajednice.

Crkva mora biti uvijek nova. Zato je potrebno omogućiti djelovanje župne zajednice i na taj način da je se supstrukturira, osobito u gradu. Svećenik se u župnoj zajednici posvećuje dijelom čitavoj zajednici, a dijelom specijalnim pitanjima zajednice (kateheza). Uvijek je značenje zajednice da se okuplja oko svetkovanja euharistije i riječi Božje! Zajednica živi između privatnosti i javnosti. U tom se osjeća jedna napetost i ne možemo je mimoći, ali nikako se zajednica ne treba povlačiti u geto, već uvijek zračiti svoje impulse u društvo. To nije lako, ali treba izdržati. Služba riječi, Euharistije i diakonije - služenje bližnjemu osnovne su stvari u djelovanju zajednice. Osim toga valja naglasiti slobodni karakter zajednice, koji istiskuje narodnu Crkvu. (Dani élou bi to drugačije naglašavao!). U Crkvi (zajednici) svi se trebaju os-

jetiti kao odgovorni - time se gubi razlika kler - laici. Jednako treba nešto učiniti sa sakralnim i profanim, što ne odgovara pravom smislu zajednice. Dakako, i ova misao traži inventivnosti i dobrog razumijevanja stvari! Obitelj i obiteljske župe, zajednice, sociološki su temelj preorijentacije čitavog djelovanja u zajednici. Osobni kontakt je nuždan u takvom djelovanju misionarskog karaktera. Zajednica mora doživljavati svoj prolaz kroz svijet, a očekivati svoj eshaton!

Nema više ni Židova ni Grka... riječ sv. Pavla iz Kol. 3. 11 treba biti baza za bratstvo u zajednici. Tu je veliko pomanjkanje u povijesnim zbivanjima i periodima u Crkvi. Zbog toga razloga - jednim dijelom - nastajale su sekte, a ponešto nas na to upozorava i marksizam. Društvo koje nosi oznaku procesa »fundamentalne demokratizacije« (Karl Mannheim) proizlazi korijenom iz kršćanstva. U Crkvi je uvijek bilo bratstva (osobito redovi), ali ono mora poprimiti u Crkvi našeg vremena općenito značenje. Patrijarhalizam ne bi imao mjesta u zajednici novog oblika. Da se sve to provede, potreban je angažman svakog člana zajednice, a nad tim bi bdio župni savjet...

Da se tome može pristupiti - takvim djelovanjima zajednica u Crkvi, u župi - potrebno je do minucioznosti izraditi stručnu kartoteku u kojoj će biti sadržani i lako uočljivi svi sociološki momenti, horizontalno postavljena struktura i realno gledanje na stanje stvari, na dosadašnje naše pastoralne rezultate. A novi će se pokazati u budućnosti.

J. Kribl

STUDIA MORALIA, 1969, VII, izdaje akademije sv. Alfonsa, u sklopu papinske univerze u Rimu (Lateran).

Ovaj VII svezak vrlo zapažene serije rasprava o moralnim problemima raspravlja o kršćanskoj nadi ili ufanju. Naslov je kolekciji »Contribuciones ad problema spei«. Prema tome, to su više fragmentarna pitanja, kao neki elementi određeni da pomognu u razvoju raznih misli o toj kršćanskoj bogoobličnoj kreposti, ujedno o jednoj od osnovnih snaga dinamičkog kršćanskog življenja i djelovanja. Predočen je biblijski, psihološki i čisto teološki aspekt pitanja. Među izvorne studii-